FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT PAOLO MENGOZZI

fremsat den 18. oktober 2007 [1]

I — Indledning

1. I denne sag forelægges Domstolen et spørgsmål om fortolkningen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelsen af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 [2], som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1606/98 af 29. juni 1998 [3] (herefter »forordning nr. 1408/71«) [4], og forholdet mellem denne forordning og bestemmelserne i en beskatningsoverenskomst, der i dette tilfælde er indgået mellem Den Franske Republik og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, om undgåelse af dobbeltbeskatning af indtægter oppebåret af en selvstændig erhvervsdrivende, der er bosat i Frankrig og socialt sikret i denne medlemsstat, og som på samme tid har selvstændig erhvervsmæssig beskæftigelse i disse to medlemsstater.

2. Det drejer sig nærmere bestemt om at få oplyst, om bestemmelserne i forordning nr. 1408/71 skal fortolkes således, at de er til hinder for, at en medlemsstat, i dette tilfælde Den Franske Republik, i henhold til bestemmelserne i den pågældende dobbeltbeskatningsoverenskomst giver afkald på at opkræve bidrag af en del af indtægterne fra den selvstændige erhvervsdrivendes erhvervsmæssige beskæftigelse, som ifølge Domstolens praksis er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde.

1 — Originalsprog: fransk.

2 — EFT 1997 L 28, s. 1.

3 — EFT L 209, s. 1.

4 — Det bemærkes, at forordning nr. 1408/71 (formelt) blev erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29.4.2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EFT L 166, s. 1, berigtigelse i EFT L 200, s. 1), som trådte i kraft den 20.5.2004. Den sidstnævnte forordning finder, i henhold til dens artikel 91, imidlertid først anvendelse fra datoen for gennemførelsesforordningens ikrafttræden. Udstedelsen af denne forordning er på tidspunktet for fremsættelsen af nærværende forslag til afgørelse stadig genstand for den interinstitutionelle lovgivningsproces på grundlag af forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordineringen af de sociale sikringsordninger, vedtaget af Kommissionen den 31.1.2006 ((KOM) 2006, 16 endelig). Forordning nr. 1408/71 er således den eneste, der finder anvendelse på den situation, som ligger til grund for den foreliggende sag.

II — Relevante retsforskrifter

A — *Fællesskabsbestemmelser*

3. Ifølge artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 finder forordningen »anvendelse på arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som er statsborgere i en af disse stater, eller er statsløse eller flygtninge bosat på en medlemsstats område, samt på deres familiemedlemmer og efterladte«.

4. Artikel 13, stk. 1, i nævnte forordning bestemmer, at »[m]ed forbehold af artikel 14c og 14f er de personer, der er omfattet af denne forordning, alene undergivet lovgivningen i én medlemsstat; [s]pørgsmålet om, hvilken lovgivning der skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i dette afsnit«.

5. I artikel 13, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1408/71 hedder det, at med forbehold af artikel 14-17 i forordningen er en person, der har selvstændig beskæftigelse på en medlemsstats område, omfattet af denne stats lovgivning, selv om han er bosat på en anden medlemsstats område.

6. Artikel 14a i forordningen præciserer, at »bestemmelsen i artikel 13, stk. 2, litra b), finder anvendelse under iagttagelse af følgende undtagelser og særregler:

[…]

2) En person, der normalt har selvstændig beskæftigelse på to eller flere medlemsstaters område, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, hvis han udøver en del af sin virksomhed på denne medlemsstats område.

[…]«

7. I artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 hedder det, at »[d]en i […] artikel 14a, stk. 2, 3 og 4 […] omhandlede person behandles for så vidt angår anvendelse af den lovgivning, der fastlægges i overensstemmelse med disse bestemmelser, som om vedkommende havde hele sin erhvervsmæssige beskæftigelse på den pågældende medlemsstats område«.

B — *Den nationale lovgivning og dobbeltbeskatningsoverenskomsten mellem Den Franske Republik og Det Forenede Kongerige*

8. Det generelle socialsikringsbidrag (herefter »CSG«) blev indført ved finanslov nr. 90-1168 af 29. december 1990 [5], hvis relevante bestemmelser blev kodificeret ved artikel L. 136-1 ff. i code de la sécurité sociale.

9. Ifølge artikel L. 136-1 i code de la sécurité sociale fastsættes CSG på grundlag af erhvervsindtægter og indkomstsurrogater for fysiske personer, som på samme tid anses for bosiddende i Frankrig ved beregningen af indkomstskat og er underlagt en obligatorisk fransk sygesikringsordning, uanset formålet. Erhvervsindtægter for selvstændige erhvervsdrivende er ligeledes underlagt CSG. I henhold til artikel L. 136-5 i code de la sécurité sociale opkræves CSG af erhvervsindtægter af de organer, som foretager opkrævningen af bidragene til den almindelige sociale sikringsordning, i overensstemmelse med de regler og garantier, der gælder for opkrævning af bidrag til den almindelige ordning for samme gruppe indtægter. I henhold til artikel L. 136-8 i code de la sécurité sociale udgør den CSG-sats, der opkræves af de i artikel L. 136-1 i denne lov omhandlede indtægter, 7,5% af bruttobeløbet [6]. Provenuet af den på erhvervsindtægter og indkomstsurrogater opkrævede CSG i overensstemmelse med den fordeling, der er fastsat ved artikel L. 136-8, IV, i code de la sécurité sociale, udbetales til Caisse nationale des allocations familiales (centralkassen for familietilskud), Fonds de solidarité vieillesse (fonden til alderdomssolidaritet) [7], til de obligatoriske sygesikringsordninger og siden den 1. juli 2004 til Caisse nationale de solidarité pour l'autonomie (centralkassen for solidaritet til fordel for ældres og handicappedes selvstændighed) [8].

10. Bidraget til dækning af underskuddet på de sociale sikringsordninger (herefter »CRDS«) blev indført ved artikel 14-1 i bekendtgørelse nr. 96-50 af 24. januar 1996 om dækning af underskuddet på de sociale sikringsordninger [9] (herefter »bekendtgørelse 96-50«). CRDS fastsættes på grundlag af de omhandlede indtægter og på betingelserne i artikel L. 136-2 til L. 136-4 og i III i artikel L. 136-8 i code de la sécurité sociale. Satsen er fastsat til 0,5% af de skattepligtige indtægter, og bidraget opkræves af indtægter oppebåret fra den 1. februar 1996 til den 31. januar 2009. I medfør af artikel 15-III, punkt 1, i bekendtgørelse 96-50 er udenlandske erhvervsindtægter og indtægtssurrogater, som i Frankrig er omfattet af indkomstskat,

5 — JORF af 30.12.1990, s. 16367.

6 — Den nuværende sats for arbejdsløshedsydelser er 6,2% og for alders- og invalidepensioner 6,6%.

7 — Ifølge artikel L. 135-1 i code de la sécurité sociale skal denne fond, som er et administrativt offentligt organ, afholde udgifter forbundet med den ikke-bidragspligtige alderdomsforsikring, der henhører under solidarité nationale.

8 — I henhold til bestemmelserne i lov nr. 2004-626 af 30.6.2004 om solidaritet til fordel for ældres og handicappedes selvstændighed, JORF af 1.7.2004, s. 11944. Caisse nationale de solidarité pour l'autonomie (centralkassen for solidaritet til fordel for selvstændighed), som er et nationalt administrativt offentligt organ, har til opgave at bidrage til finansieringen af udgifterne i forbindelse med ældres og handicappedes tab af selvstændighed.

9 — JORF af 25.1.1996, s. 1226.

under overholdelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster, ligeledes undergivet CRDS. Ifølge bekendtgørelse 96-50 overføres provenuet fra CRDS til Caisse d'amortissement de la dette sociale (CADES), som er et fransk administrativt offentligt organ.

11. Den 22. maj 1968 indgik Den Franske Republik og Det Forenede Kongerige en overenskomst om undgåelse af dobbeltbeskatning og forhindring af skatteunddragelse for så vidt angår indkomstskat, som trådte i kraft den 29. oktober 1969 [10] (herefter »dobbeltbeskatningsoverenskomsten«).

12. Ifølge artikel 1, stk. 1, i dobbeltbeskatningsoverenskomsten er de skatter, som er omfattet af dens anvendelsesområde for Den Franske Republiks vedkommende, fysiske personers indkomstskat, selskabsskat og enhver kildeskat, fradrag eller forskud, der er fradraget i disse skatter. Artikel 1, stk. 2, præciserer, at dobbeltbeskatningsoverenskomsten »finder anvendelse på alle fremtidige identiske eller tilsvarende skatter, som en af de kontraherende stater eller regeringen i et af de territorier, som denne overenskomst måtte være udvidet til […] føjer til eller erstatter de nuværende skatter med; de kontraherende staters kompetente myndigheder underretter hinanden om ændringer til deres respektive skattelovgivning«.

13. Det bestemmes i artikel 14, stk. 1, i dobbeltbeskatningsoverenskomsten, at de indtægter, som en bosiddende i en af de kontraherende stater har fra selvstændig virksomhed, kun beskattes i denne stat, medmindre han kun har en fast base for udøvelsen af denne virksomhed i den anden stat. Hvis vedkommende råder over en sådan base, beskattes indtægterne i den anden stat, men udelukkende i det omfang de kan knyttes til denne faste base. Artikel 14, stk. 2, definerer »selvstændig virksomhed« som enhver anden virksomhed end kommerciel, industriel eller landbrugsmæssig virksomhed, der udøves af en person, som oppebærer provenuet eller dækker tabene fra denne virksomhed.

14. Det fremgår af sagsakterne, at dobbeltbeskatningsoverenskomsten vil blive erstattet, når den overenskomst, der blev indgået den 28. januar 2004 mellem Den Franske Republik og Det Forenede Kongerige, til undgåelse af dobbeltbeskatning og forhindring af skatteunddragelse for så vidt angår skatter på indkomst og kapitalgevinster, bliver ratificeret. Sidstnævnte overenskomst nævner udtrykkeligt, at CSG og CRDS er omfattet af dens anvendelsesområde.

10 — JORF af 25.11.1969. Overenskomsten findes på følgende hjemmeside: http://www2.impots.gouv.fr/conventions_fiscales/ru68.htm

III — Hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

15. Philippe Derouin er bosat i Frankrig, hvor han driver liberal virksomhed som advokat, og han er ligeledes partner i det engelske partnership (interessentselskab) Linklaters (herefter »Linklaters«). Linklaters har hjemsted i Det Forenede Kongerige, men har ligeledes kontorer i andre medlemsstater, herunder Frankrig.

16. Philippe Derouin er registreret dels som advokat ved cour d'appel de Paris (Frankrig), dels ved Supreme Court of England and Wales (Det Forenede Kongerige) som registered foreign lawyer. Han præsterer sine advokatydelser inden for rammerne af Linklaters' virksomhed i kontoret i Paris og honoreres med en andel af advokatfirmaet Linklaters' overskud.

17. Philippe Derouin er skattemæssigt hjemhørende i Frankrig, og han beskattes i Frankrig og i hvert af de lande, hvor Linklaters er etableret, på grundlag af hans andel af hvert af disse kontorers resultat.

18. Philippe Derouin er tvunget medlem af en fransk sygeforsikringsordning, og han er samtidig medlem af Union pour le recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales de Paris — Région parisienne (forening til opkrævning af bidrag til sociale sikringsordninger og familieunderstøttelse i Paris) (herefter »Urssaf«) som selvstændig erhvervsdrivende.

19. Fra år 2000 har Urssaf beregnet bidragene til familieydelser samt CSG og CRDS af den erhvervsindtægt, som Philippe Derouin har fra sin virksomhed i advokatfirmaet Linklaters i Frankrig og af andelen af det overskud, som Linklaters realiserer i Det Forenede Kongerige

20. Sagsøgeren har betalt de familieydelsesbidrag, som blev beregnet af hans samlede erhvervsindtægter, som han er pligtig til at betale (herunder indtægterne af britisk oprindelse). Han bestrider imidlertid betalingen af bidrag til CSG og CRDS af sin indtægt af britisk oprindelse med den begrundelse, at disse bidrag ikke udgør socialsikringsbidrag, men skal anses for skatter. Philippe Derouin har gjort gældende, at da indtægter af britisk oprindelse beskattes i Det Forenede Kongerige i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsten, kan kun de indtægter, der er skattepligtige i Frankrig, være underlagt CSG og CRDS.

21. Urssaf har derimod anført, at disse bidrag udgør socialsikringsbidrag, og at de er

omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71 og dermed skal beregnes af Philippe Derouins samlede indtægter, både britiske og franske.

22. For at få afklaret dette spørgsmål anmodede tribunal des affaires de sécurité sociale de Paris (Frankrig) ved afgørelse af 12. april 2005 Cour de cassation om en udtalelse om, hvorvidt bidragene til CSG og CRDS skal anses for skatter i den forstand, hvori udtrykket anvendes i dobbeltbeskatningsoverenskomsten.

23. Cour de cassation fastslog følgende: »Spørgsmålet, om forordning nr. 1408/71 […] skal fortolkes således, at den er til hinder for, at en overenskomst, såsom dobbeltbeskatningsoverenskomsten, bestemmer, at indtægter, der oppebæres i Det Forenede Kongerige af arbejdstagere, der er bosat i Frankrig, og som er socialt sikret i denne stat, er udelukket fra beregningsgrundlaget for [CSG] og [CRDS], der opkræves i Frankrig, skal forelægges De Europæiske Fællesskabers Domstol […]«

24. Da den retlige art af CSG og CRDS er afgørende for løsningen af det rejste problem, og da tvistens løsning afhænger af, om anvendelsen af bestemmelserne i dobbeltbeskatningsoverenskomsten på bidragene til CSG og CRDS strider mod fællesskabsbestemmelserne, har tribunal des affaires de sécurité sociale de Paris besluttet at udsætte sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal forordning nr. 1408/71 […] fortolkes således, at den er til hinder for, at en overenskomst, såsom dobbeltbeskatningsaftalen mellem Frankrig og Det Forenede Kongerige […], bestemmer, at indtægter, der oppebæres i Det Forenede Kongerige af arbejdstagere, der er bosat i Frankrig, og som er socialt sikret i denne stat, er udelukket fra beregningsgrundlaget for [CSG] og for [CRDS], der opkræves i Frankrig[?]«

IV — Retsforhandlingerne for Domstolen

25. Philippe Derouin, Urssaf, den franske regering, Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har indleveret skriftlige indlæg i medfør af artikel 23 i statutten for Domstolen. Disse parter er desuden blevet hørt på retsmødet, der blev afholdt den 7. marts 2007.

V — Stillingtagen

A — *Indledende bemærkninger*

26. Forordning nr. 1408/71 indfører et system til koordination af medlemsstaternes lovgivning om social sikring og indeholder en række bestemmelser om, hvilken national socialsikringslovgivning der i hvert enkelt tilfælde skal anvendes. Disse bestemmelser har til formål at sikre, at en person, som har udøvet sin ret til fri bevægelighed, i princippet kun er omfattet af lovgivningen i én medlemsstat (princippet om »anvendelse af én lovgivning«) [11], og at den pågældende følgelig kun skal betale bidrag til socialsikringen i den medlemsstat, hvor lovgivningen finder anvendelse. Det med forordning nr. 1408/71 indførte system til løsning af konflikter i forbindelse med sociale sikringslove har som en logisk følge til formål navnlig at forbyde, at en arbejdstager, der har udøvet sin ret til fri bevægelighed, pålægges et dobbelt bidrag [12].

27. Målene med de bilaterale overenskomster til undgåelse af dobbelt beskatning af indtægter fra erhvervsvirksomhed ligger tæt på dem, der forfølges med forordning nr. 1408/71, for så vidt angår bidrag til social sikring. Mens de første tilsigter at give de kontraherende stater — i mangel af enhver relevant foranstaltning til at indføre ensartede eller harmoniserede regler på fællesskabsplan — mulighed for at fordele deres respektive beskatningsbeføjelser med henblik på at undgå eller lempe dobbeltbeskatning af den samme indtægt, der oppebæres i en eller flere af disse stater [13], forbyder den anden i princippet at pålægge personer, som er omfattet af dens anvendelsesområde, dobbelt bidrag til social sikring, som *for én og samme indkomst* følger af den samtidige anvendelse af to nationale socialsikringslovgivninger [14].

28. Man kan således hævde, at reglerne til løsning af lovkonflikter, der er defineret inden for rammerne af disse to typer instrumenter, det ene internationalt, det andet fællesskabsretligt, hver især finder anvendelse på det emne, som de vedrører, uden at

11 — Jf. bl.a. dom af 9.3.2006, sag C-493/04, Piatkowski, Sml. I, s. 2369, præmis 21.

12 — Jf. bl.a. dom af 5.5.1977, sag 102/76, Perenboom, Sml. s. 815, præmis 13, af 29.6.1994, sag C-60/93, Aldewereld, Sml. I, s. 2991, præmis 26, og af 8.3.2001, sag C-68/99, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 1865, præmis 25.

13 — Ifølge fast retspraksis har medlemsstaterne, bortset fra visse af Fællesskabets retsakter, der ikke er relevante for den foreliggende sag (Rådets direktiv 90/435/EØF af 23.7.1990 om fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater (EFT L 225, s. 6), konvention 90/436/EØF af 23.7.1990 om ophævelse af dobbeltbeskatning i forbindelse med regulering af forbundne foretagenders overskud (EFT L 225, s. 10) og Rådets direktiv 2003/48/EF af 3.6.2003 om beskatning af indtægter fra opsparing i form af rentebetalinger (EFT L 157, s. 38)), fortsat kompetence vedrørende direkte skat, navnlig når der er tale om at afskaffe eller forebygge dobbeltbeskatning gennem indgåelse af overenskomster (jf. bl.a. dom af 12.5.1998, sag C-336/96, Gilly, Sml. I, s. 2793, præmis 24 og 30, og af 12.12.2006, sag C-374/04, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, Sml. I, s. 11673, præmis 52).

14 — Jf. i denne retning Piatkowski-dommen, præmis 24, 27 og 28.

der a priori findes en forbindelse mellem dem og så meget desto mindre et konfliktforhold.

29. Situationen kompliceres imidlertid ved det, som nogle betegner som »en stigende skattemæssig finansiering af den sociale sikring« [15], en praksis eller et fænomen, der i det væsentlige består i at finansiere de nationale socialsikringsordninger ved bidrag, som i hvert fald ifølge national ret har skattemæssige kendetegn, men som fra et fællesskabsretligt synspunkt kan falde ind under anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71. I denne situation, som netop er den omhandlede i den foreliggende sag, hvilket beskrives nærmere i dette forslag til afgørelse, rejses spørgsmålet om sammenhængen mellem forordning nr. 1408/71 og dobbeltbeskatningsoverenskomsterne.

30. Det er ikke første gang, at Domstolen har fået forelagt en tvist vedrørende CSG's og/eller CRDS' karakter af skat eller socialsikringsbidrag.

31. Ligesom i de sager, der gav anledning til dommene i sagerne Kommissionen mod Frankrig [16], hvor Domstolen har fastslået, at den omstændighed, at et bidrag betegnes som skat i den nationale lovgivning, ikke hindrer, at de to pågældende bidrag kan være omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, forudsat at der er en specifik og direkte forbindelse til finansieringen af socialsikringen i Frankrig og dermed en direkte og tilstrækkeligt relevant forbindelse til de love, som regulerer de sociale sikringsgrene, som er opregnet i forordningens artikel 4, mener jeg ikke, i modsætning til, hvad der hævdes i forelæggelsesafgørelsens præmisser, at den foreliggende sag skal foranledige Domstolen til at afgøre spørgsmålet om disse bidrags art.

32. Det er i realiteten tilstrækkeligt at påpege, som den franske regering i øvrigt har erkendt under retsmødet, at ingen af de parter, der har indgivet indlæg til Domstolen i denne sag — efter de ovennævnte domme i sagerne Kommissionen mod Frankrig og for CSG's vedkommende efter den senere og noget

15 — Udtryk anvendt af den franske regering og gentaget i præmisserne i domme af 15.2.2000, sag C-34/98, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 995, præmis 25 (CRDS), og sag C-169/98, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 1049, præmis 23 (CSG).

16 — Domme henholdsvis i sagen Kommissionen mod Frankrig, sag C-34/98, præmis 34-36, og i sagen Kommissionen mod Frankrig, sag C-169/98, præmis 32-34.

tvetydige dom i Perez Naranjo-sagen [17] — seriøst har bestridt, at CSG og CRDS er omfattet af det saglige anvendelsesområde for bestemmelserne i forordning nr. 1408/71. Hvis, som Philippe Derouin har søgt at gøre gældende for Domstolen, CRDS siden 2002 ikke længere var i overensstemmelse med de kriterier, der er angivet i de nævnte domme i sagerne Kommissionen mod Frankrig, tilkommer det den forelæggende ret at undersøge, om eventuelle ændringer i den franske lovgivning vedrørende dette bidrag kan få til følge, at CRDS ikke længere har et specifikt og direkte forhold til finansieringen af den franske sociale sikringsordning, men derimod tilsigter at bidrage til de offentlige myndigheders generelle udgifter, hvormed CRDS ville være udelukket fra bestemmelserne i forordning nr. 1408/71. Hvis dette er tilfældet, og såfremt CRDS henhører under anvendelsesområdet for dobbeltbeskatningsoverenskomsten, vil det præjudicielle spørgsmål naturligvis delvis blive uden relevans. Den forudsætning, som det præjudicielle spørgsmål hviler på, er ikke desto mindre, at CRDS ligesom CSG fortsat henhører under det saglige anvendelsesområde for bestemmelserne i forordning nr. 1408/71. Jeg skal derfor tage udgangspunkt i denne forudsætning med henblik på den foreliggende gennemgang.

33. Jeg skal præcisere, at Domstolen — med rette — ikke er blevet adspurgt om fortolkningen af dobbeltbeskatningsoverenskomsten, nærmere bestemt hvorvidt CSG og CRDS henhører under anvendelsesområdet for denne overenskomst. Domstolen har nemlig kun kompetence til at fortolke fællesskabsretten, selv om den med henblik på at give en fortolkning af fællesskabsretten, der kan anvendes af den nationale ret, om nødvendigt kan tage hensyn til bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst, når den forelæggende ret har peget på denne overenskomst som en af de retsforskrifter, der finder anvendelse på hovedsagen [18]. I

17 — Dom af 16.1.2007, sag C-265/05, Sml. I, s. 347. I denne dom fik Domstolen forelagt et spørgsmål om, hvorvidt et supplerende tilskud, som er et supplement til en alderdomsydelse, som kun udbetales til franske bosiddende med en vis mindstealder, og som er opført i bilag IIa til forordning nr. 1408/71, skulle kvalificeres som en »særlig ikke-bidragspligtig ydelse« som omhandlet i artikel 4, stk. 2a, i den nævnte forordning, i hvilket tilfælde en ansøger, der ikke er bosat på medlemsstatens område, ikke ville være berettiget til ydelsen, eller derimod ikke kvalificeres således, i hvilket tilfælde den skal udbetales til de personer, der opfylder aldersbetingelserne i overensstemmelse med forordningens artikel 19, stk. 1, uanset i hvilken medlemsstat vedkommende er bosat (ifølge reglen om, at ydelser kan eksporteres). For at efterprøve, om denne ydelse er bidragspligtig eller ikke-bidragspligtig, undersøgte Domstolen i henhold til sin praksis den reelle finansieringsmåde af denne ydelse, nemlig om finansieringen direkte eller indirekte var sikret ved sociale bidrag eller ved offentlige midler. Da den omhandlede ydelse var finansieret af Fonds de solidarité vieillesse (fonden til alderdomssolidaritet), der som allerede nævnt stammede fra provenuet af CSG, der opkræves af erhvervsindtægter og indtægtssurrogater, drejede det sig, som Domstolen bemærker i dommens præmis 40, om at »afgøre«, om et bidrag som CSG skulle anses for et socialt sikringsbidrag eller som offentlige midler, der ikke har et sådant bidrags kendetegn. Efter at have henvist til den væsentligste begrundelse i dommene i sagerne Kommissionen mod Frankrig konkluderede Domstolen i dommens præmis 52 på baggrund af en række betragtninger, der navnlig drejer sig om, at finansieringen af alderdomsydelsen ikke udelukkende stammede fra CSG, men fra opkrævninger, hvis skattemæssige karakter ikke var blevet bestridt, at »[p]å baggrund af disse overvejelser følger det — *også hvis* den del af [CSG], der stammer fra arbejdsindtægter og erstatningsindkomster, anses for et bidrag og ikke for finansiering ved offentlige midler — at forbindelsen mellem bidraget og det supplerende tilskud ikke er tilstrækkelig til, at tilskuddet kan kvalificeres som en bidragspligtig ydelse« (min fremhævelse). I lyset af denne domspræmis er det vanskeligt at nå frem til en endelig konklusion om kvalifikationen af CSG som et socialt sikringsbidrag. Denne dom bekræfter derimod, at CSG faktisk henhører under det saglige anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71.

18 — Jf. i denne retning dom af 19.1.2006, sag C-265/04, Bouanich, Sml. I, s. 923, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis, og af 14.12.2006, sag C-170/05, Denkavit Internationaal og Denkavit France, Sml. I, s. 11949, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis. Jf. ligeledes punkt 46 og 47 i det forslag til afgørelse, jeg fremsatte den 29.3.2007 i sagen C-298/05, Columbus Container Services (der verserer for Domstolen).

denne sag er det, for at sikre den effektive virkning af det af den forelæggende ret stillede spørgsmål, nødvendigt at tage udgangspunkt i den forudsætning, at CSG og CRDS er omfattet af bestemmelserne i dobbeltbeskatningsoverenskomsten i henhold til dennes artikel 1, stk. 2.

34. I modsætning til de sager, der lå til grund for dommene i sagerne Kommissionen mod Frankrig, rejser denne sag ikke problematikken med kumulativ anvendelse af sociale sikringslovgivninger i arbejdstagerens bopælsmedlemsstat og beskæftigelsesmedlemsstat, som er forbudt ved artikel 13 ff. i forordning nr. 1408/71, eftersom det i denne sag, hvilket den forelæggende ret har påpeget, er ubestridt, at Philippe Derouin som selvstændig, der er bosat i Frankrig og socialt sikret i denne medlemsstat, er omfattet af den franske socialsikringslovgivning, og at, hvilket Det Forenede Kongeriges regering har bekræftet under retsmødet, denne ikke opkræver noget socialsikringsbidrag af de af Philippe Derouin oppebårne indtægter fra hans virksomhed i Det Forenede Kongerige.

35. Som den franske regering og Det Forenede Kongeriges regering med rette har anført, har den forelæggende ret ikke klart fastlagt, efter hvilken bestemmelse i forordning nr. 1408/71 Philippe Derouin henhører under forordningens personelle anvendelsesområde. Den forelæggende ret har på den ene side henvist til forordningens artikel 13, stk. 2, litra b), som inden for rammerne af princippet om anvendelse af én lovgivning bestemmer, at en person, som har selvstændig beskæftigelse på en medlemsstats område, er omfattet af denne stats lovgivning, selv om han er bosat på en anden medlemsstats område, og på den anden side til artikel 14a, stk. 2, i samme forordning, der som en undtagelse til artikel 13, stk. 2, litra b), præciserer, at en person, der normalt har selvstændig beskæftigelse på to eller flere medlemsstaters område, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, hvis han udøver en del af sin virksomhed på denne medlemsstats område.

36. Den forelæggende rets tvivl kan efter min mening forklares ved, at Philippe Derouin oppebærer indtægter fra Det Forenede Kongerige for sin deltagelse som partner i Linklaters og samtidig konkret udøver sin selvstændige beskæftigelse i Frankrig, hvor han er bosat. Denne tøven synes ligeledes at skyldes Philippe Derouins argumentation, idet han mener, at han udelukkende udøver sin erhvervsvirksomhed i Frankrig, hvormed han tilsyneladende benægter anvendelsen af bestemmelserne i forordning nr. 1408/71, for så vidt som han ikke har udnyttet retten til fri bevægelighed, i dette tilfælde etableringsfriheden. Under retsmødet rejste den franske regering desuden spørgsmål om anvendelsen af forordning nr. 1408/71, såfremt den forelæggende ret skulle mene, at Philippe Derouin alene udøver sin erhvervsvirksomhed i Frankrig og blot oppebærer

indtægter fra Det Forenede Kongerige, hvilket ville fratage ham status af vandrende selvstændig erhvervsdrivende. Ifølge den franske regering ville problemet om dobbeltbeskatningsoverenskomstens forenelighed med forordning nr. 1408/71 ikke længere foreligge, hvis dette var tilfældet.

37. Inden for rammerne af proceduren i artikel 234 EF tilkommer det naturligvis ikke Domstolen at fastslå de faktiske omstændigheder, at anvende de fællesskabsretlige regler på en konkret sag eller at undersøge foreneligheden af national lovgivning eller en dobbeltbeskatningsoverenskomst med fællesskabsretten. Hvis den forelæggende ret imidlertid bekræfter de af Philippe Derouin og den franske regering hævdede faktiske forhold, ville dette afgjort medføre, at Domstolens fortolkning af fællesskabsretten som svar på det her stillede præjudicielle spørgsmål ville blive berøvet sin effektive virkning.

38. Denne risiko forekommer mig dog begrænset af to væsentlige grunde. Dels har den forelæggende ret i sin forelæggelsesafgørelse allerede anført, at Philippe Derouin klart var omfattet af det personelle anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71, uden at det tilkommer Domstolen at bestride denne vurdering. Dels fremgår det af sagsakterne, at Philippe Derouin mener at være omfattet af anvendelsen af artikel 14, stk. 1, i dobbeltbeskatningsoverenskomsten, der i det væsentlige bestemmer, at Det Forenede Kongeriges skattelovgivning skal anvendes, når en fransk bosiddende normalt i den første kontraherende stat råder over en fast base for udøvelsen af sin selvstændige beskæftigelse. Det er derfor vanskeligt at hævde, at Philippe Derouin ikke også udøver en selvstændig virksomhed i Det Forenede Kongerige, idet han som nævnt i denne medlemsstat er registreret ved Supreme Court of England and Wales som registered foreign lawyer. Jeg mener derfor, at anvendelsen af artikel 14a, stk. 2, i forordning nr. 1408/71 på en situation som Philippe Derouins langt fra er udelukket, og udgangspunktet for at besvare det af den forelæggende ret stillede spørgsmål skal derfor ligeledes tages i denne forudsætning.

39. Drøftelsen mellem de intervenerende parter i denne sag drejer sig i sidste instans om noget helt andet. Den drejer sig nemlig i det væsentlige om at få oplyst, om bestemmelserne i forordning nr. 1408/71 skal fortolkes således, at de er til hinder for, at en medlemsstat, der i medfør af denne forordning har kompetence til at opkræve bidrag såsom CSG og CRDS beregnet af indtægter, der oppebæres af en selvstændig erhvervsdrivende, der er socialt sikret i denne medlemsstat, herunder af andelen af vedkommendes indtægter, der er realiseret i en anden medlemsstat og skattepligtig i denne stat [19],

19 — Den franske regering benægter ikke, at den ville have kompetence til at opkræve sådanne bidrag samt ethvert socialt sikringsbidrag af Philippe Derouins indtægter, der stammer fra Det Forenede Kongerige, på grundlag af objektive kriterier. Denne tilgang forekommer, under omstændighederne i tvisten i hovedsagen, korrekt. Jf. også dom af 18.7.2006, sag C-50/05, Nikula, Sml. I, s. 7029, præmis 31, vedrørende situationen i en medlemsstat, som beregner størrelsen af en bosiddendes sociale bidrag på grundlag af dennes samlede indkomst, uanset om den hidrører fra pension, der udbetales i bopælsmedlemsstaten, eller fra pension, der udbetales i andre medlemsstater.

giver afkald på at foretage en sådan opkrævning af sidstnævnte indtægter, med den begrundelse at de nævnte bidrag er omfattet af den mellem disse to medlemsstater indgåede dobbeltbeskatningsoverenskomst.

40. Spørgsmålet består med andre ord i, hvorvidt forordning nr. 1408/71 *pålægger* den kompetente medlemsstat i beregningsgrundlaget for bidrag, såsom CSG og CRDS, at medtage indkomst hidrørende fra selvstændig erhvervsvirksomhed, der udøves i en anden medlemsstat af en selvstændig erhvervsdrivende, som er socialt sikret i den første medlemsstat.

B — *Om forpligtelsen til i beregningsgrundlaget for bidrag, såsom CSG og CRDS, at medtage en selvstændig erhvervsdrivendes samlede indkomst fra selvstændig beskæftigelse (artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71)*

41. For at besvare spørgsmålet i ovenstående punkt skal opmærksomheden først og fremmest henledes på, at de regler, der er indført ved forordning nr. 1408/71, kun er samordningsregler, som bl.a. i henhold til forordningens afsnit II (hvor artikel 13 og 14 figurerer) omhandler bestemmelsen af, hvilken lovgivning eller hvilke lovgivninger der skal anvendes på de arbejdstagere og selvstændige, som under forskellige omstændigheder gør brug af deres ret til etableringsfrihed [20]. I mangel af harmonisering på fællesskabsplan har Domstolen præciseret, at det tilkommer hver berørt medlemsstat i lovgivningen at fastsætte betingelserne for retten eller forpligtelsen til at være forsikret i en social sikringsordning, niveauet af de bidrag, som skal betales af de forsikrede, samt hvilke *indkomster der skal tages hensyn til ved beregningen af disse bidrag* [21].

42. Det er i henhold til denne retspraksis, at Domstolen i Nikula-dommen har forkastet princippet om, at en medlemsstat ikke kan påligne pension, der ydes i en anden medlemsstat, sociale bidrag [22]. I et tilfælde, hvor en institution i bopælsmedlemsstaten udbetaler pension, og en institution i denne samme medlemsstat dækker udgifterne til sygeforsikring, har Domstolen fastslået, at der ikke er nogen bestemmelse i forordning nr. 1408/71, som forbyder denne stat at beregne størrelsen af en bosiddendes sociale bidrag på grundlag af dennes samlede indkomst, uanset om den hidrører fra pension, der udbetales i bopælsmedlemsstaten, eller fra pension, der udbetales i andre medlemsstater [23]. Domstolen har imidlertid fastslået, at den berørte medlemsstat

20 — Jf. bl.a. i denne retning dom af 19.3.2002, forenede sager C-393/99 og C-394/99, Hervein m.fl., Sml. I, s. 2829, præmis 52, og Piatkowski-dommen, præmis 20.

21 — Piatkowski-dommen, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis.

22 — Præmis 26.

23 — Præmis 31.

generelt skal overholde fællesskabsretten ved udøvelsen af denne kompetence [24], hvilket i den foreliggende sag vil indebære, at der i det af bopælsmedlemsstaten indførte system tages hensyn til bidrag til sygesikringsbidrag, der allerede er betalt af pensionsmodtagerne i deres erhvervsaktive år i en anden medlemsstat end bopælsmedlemsstaten [25].

43. Pålægger bestemmelserne i forordning nr. 1408/71 bopælsmedlemsstaten med hensyn til beregningen af bidrag såsom CSG og CRDS af en selvstændig erhvervsdrivende som Philippe Derouins samlede indkomst, hvad de ikke forbyder i den ovenfor anførte situation?

44. Philippe Derouin og den franske regering foreslår at besvare dette spørgsmål benægtende. De mener i det væsentlige, at fritagelsen for betaling af CSG og CRDS, som Philippe Derouin vil opnå i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsten, ikke vil rejse tvivl om principperne i forordning nr. 1408/71, herunder princippet om anvendelse af én lovgivning, når Philippe Derouin fortsat er undergivet den franske socialsikringslovgivning og fortsat nyder godt af alle de ydelser, som den omfatter.

45. Under henvisninger til bl.a. Allarddommen [26] mener Urssaf og Kommissionen derimod, at forordning nr. 1408/71 er til hinder for, at en medlemsstat giver afkald på at opkræve bidrag, som er omfattet af dens anvendelsesområde. Mens Det Forenede Kongeriges regering i sit skriftlige indlæg forfægtede samme standpunkt som Philippe Derouin og den franske regering, tilsluttede den sig på retsmødet Kommissionens argumentation og hævdede bl.a., at medlemsstaterne under udøvelsen af deres skattekompetence skal overholde fællesskabsretten.

46. Jeg skal påpege, at artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 bestemmer, at »[d]en i artikel […] 14a, stk. 2, […] omhandlede person behandles *for så vidt angår anvendelse af den lovgivning, der fastsættes* i overensstemmelse med [denne] bestemmelse, som om vedkommende havde *hele* sin erhvervsmæssige beskæftigelse på den pågældende medlemsstats område« [27].

47. Som generaladvokaterne Jacobs og Ruiz-Jarabo Colomer med rette har præciseret, regulerer artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 sammensætningen af beregningsgrundlaget for bidragene til de

24 — Præmis 24. Jf. ligeledes Piatkowski-dommen, præmis 33.

25 — Nikula-dommen, præmis 33. Jf. ligeledes i samme retning dom af 15.6.2000, sag C-302/98, Sehrer, Sml. I, s. 4585, præmis 36.

26 — Dom af 26.5.2005, sag C-249/04, Sml. I, s. 4535.

27 — Min fremhævelse.

nationale socialsikringsordninger for den omhandlede person, således at de bidrag, der betales i den medlemsstat, hvis lovgivning er udpeget, beregnes på grundlag af den pågældendes samlede, i alle de berørte medlemsstater oppebårne indkomst [28].

48. Domstolen bekræftede denne vurdering i Allard-dommen. Baggrunden for denne dom var, at J. Allard, som er bosat i Belgien og oppebærer indtægter fra selvstændig beskæftigelse i Belgien og Frankrig samtidig, anfægtede Kongeriget Belgiens mulighed for at fastsætte beregningsgrundlaget for et såkaldt »tilpasningsbidrag«, der henføres til selvstændige erhvervsdrivendes pensions- og efterlønspensionsordning, af alle de nævnte indtægter, uden at dette bidrag giver ret til en modydelse i form af ydelser [29].

49. Domstolen fik forelagt sagen af en belgisk ret og blev hovedsagelig anmodet om at oplyse, om artikel 13 ff. i forordning nr. 1408/71 var til hinder for opkrævning af et bidrag som tilpasningsbidraget af alle de indtægter, en selvstændig erhvervsdrivende realiserer for erhvervsmæssig beskæftigelse i bopælsmedlemsstaten og i en anden medlemsstat.

50. Domstolen påpegede, at situationen i hovedsagen henhørte under det saglige og personelle anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71, og navnlig at J. Allard i medfør af forordningens artikel 14a, stk. 2, var omfattet af den belgiske socialsikringslovgivning [30], og fastslog, under henvisning til artikel 14d, stk. 1, i forordningen, at en »person, som befinder sig i den situation, der er beskrevet i forelæggelseskendelsen, og som samtidig udøver selvstændig beskæftigelse i Belgien og Frankrig, skal også for så vidt angår sidstnævnte beskæftigelse være undergivet den hertil svarende belgiske lovgivning på samme betingelser, som om denne person udøvede denne selvstændige beskæftigelse i Belgien« [31]. Heraf følger ifølge Domstolen, at et bidrag som det tilpasningsbidrag, som J. Allard skal betale i Belgien, »*skal* beregnes ved medregning af de oppebårne indtægter i Frankrig« [32]. Domstolen har således konkluderet, at »artikel 13 ff.

28 — Jf. punkt 68 i generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomers forslag til afgørelse fremsat den 30.4.1998 i Terhoeve-sagen, dom af 26.1.1999, sag C-18/95, Sml. I, s. 345, punkt 41 i hans forslag til afgørelse fremsat den 8.2.2000 i den sag, der gav anledning til Sehrer-dommen, punkt 24 i hans forslag til afgørelse fremsat den 24.10.2000 i den sag, der gav anledning til dommen i sagen Kommissionen mod Tyskland, samt punkt 55 i generaladvokat Jacobs' forslag til afgørelse fremsat den 5.4.2001 i de forenede sager, der gav anledning til dommen i sagen Hervein m.fl. Jf. ligeledes punkt 20 i generaladvokat Gulmanns forslag til afgørelse fremsat den 2.2.1994 i den sag, der gav anledning til dommen i sagen Van Poucke af 24.3.1994, sag C-71/93, Sml. I, s. 1101.

29 — Som det fremgår af Allard-dommens præmis 15, syntes dette bidrags art omtvistet, ligesom CSG og CRDS i den foreliggende sag, eftersom den nationale ret fandt, at et sådant bidrag mere mindede om en »en form for kriseafgift« end et bidrag, der henhører under det saglige anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71.

30 — Allard-dommen, præmis 18 og 20.

31 — Samme dom, præmis 21 og 22.

32 — Samme dom, præmis 23 (min fremhævelse).

i forordning nr. 1408/71 *indebærer*, at et bidrag som tilpasningsbidraget skal fastsættes ved, at de indtægter, der erhverves ved udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed i en anden medlemsstat end den, hvis sociale lovgivning finder anvendelse, skal indregnes i den erhvervsmæssige indtægt«, skønt bidraget ikke giver ret til nogen modydelse i form af ydelser [33].

51. Det er bemærkelsesværdigt, at Domstolen i denne doms præmisser ikke har henvist til det efter min mening afgørende sætningsled i artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, hvor det hedder, at »for så vidt angår anvendelsen af den lovgivning, der fastlægges«, behandles selvstændig virksomhed, der udøves i en anden medlemsstat, som om vedkommende havde hele sin erhvervsmæssige beskæftigelse i den medlemsstat, der i henhold til forordningen har kompetence til at opkræve sociale sikringsbidrag [34]. Denne henvisning ville have sikret en bedre sammenhæng mellem dommens præmis 21-23 ved klart at fremhæve, at artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 navnlig sikrer selvstændige erhvervsdrivende, at beregningen af de sociale sikringsbidrag foretages i overensstemmelse med den lovgivning, der fastlægges ved artikel 14a, stk. 2, i nævnte forordning.

52. Som Kommissionen har anført forholder det sig imidlertid således, at det bl.a. fremgår af den i Allard-dommen foretagne fortolkning af artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, at den medlemsstat, hvis sociale sikringslovgivning er fastlagt i overensstemmelse med forordningens artikel 14a, stk. 2, skal opkræve de bidrag, der henhører under nævnte forordnings anvendelsesområde, af en selvstændig erhvervsdrivendes samlede indtægter fra erhvervsmæssig virksomhed, der udøves i den medlemsstat, hvis lovgivning fastlægges, og i en anden medlemsstat [35].

53. Hertil kommer, at i denne sag har hverken Philippe Derouin eller den franske regering bestridt, at modsat CSG og CRDS er de familieydelser, der er betalt af Philippe Derouin, med rette beregnet af alle de indtægter, han har oppebåret ved udøvelsen af sin selvstændige beskæftigelse i Frankrig og Det Forenede Kongerige. Set fra et fællesskabsretligt synspunkt — og dermed uafhængigt af den i fransk lovgivning anvendte kvalifikation — skal, for så vidt som CSG og CRDS henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, deres beregningsgrundlag i overensstemmelse med artikel 14d, stk. 1, i nævnte forordning, baseres på alle de af Philippe Derouin oppebårne indtægter.

33 — Samme sted, præmis 24 (min fremhævelse).

34 — Det bemærkes, at præmis 24 i Van Poucke-dommen, som præmis 21 i Allard-dommen henviser til, imidlertid medtager det sætningsled, hvis udeladelse her kritiseres.

35 — Jeg påpeger for alle tilfældes skyld, at denne fortolkning er gengivet i artikel 13, stk. 5, i forordning nr. 883/2004, hvorefter arbejdstagere, der udøver deres beskæftigelse i to eller flere medlemsstater, behandles, som om de udøvede hele deres lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed og erhvervede alle deres indtægter i den medlemsstat, hvis lovgivning udpeges i henhold til samme artikel 13, stk. 1-4.

54. Den forpligtelse, der følger af artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, kan forklares ved ønsket om bedst muligt at sikre ligebehandling på det sociale sikringsområde mellem på den ene side vandrende arbejdstagere og på den anden side alle de arbejdstagere, der er beskæftiget på en medlemsstats område.

55. For så vidt angår ligebehandling af vandrende arbejdstagere har Domstolen i dommen i sagen Hervein m.fl. præciseret, at artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, hvorefter en person, som samtidig har lønnet og selvstændig beskæftigelse på forskellige medlemsstaters område, i medfør af artikel 14c, litra a), i samme forordning nr. 1408/71, tilsigter at undgå, at »*en del* af denne persons beskæftigelse slet ikke omfattes af *nogen lovgivning om social sikring*« [36].

56. Den kontekst, hvori denne præcisering indgår, er ganske vist forskellig fra den foreliggende sags. I dommen i sagen Hervein m.fl. blev Domstolen spurgt om gyldigheden af fritagelsen i artikel 14c, litra b), i forordning nr. 1408/71 og bilag VII hertil for princippet om anvendelse af én lovgivning, en fritagelse, som for de i bilag VII nævnte medlemsstater tillader samtidig anvendelse af de sociale sikringslovgivninger i de to medlemsstater, på hvis område en arbejdstager udøver henholdsvis en lønnet beskæftigelse og en selvstændig beskæftigelse. Efter at Domstolen havde bekræftet gyldigheden af ovennævnte bestemmelser, fremhævede den fællesskabslovgiverens ønske, konkretiseret ved artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, om at sikre ligebehandling af de i artikel 14c, litra a) og b), omhandlede arbejdstagere, for — i modsætning til dem, der henhører under samtidig anvendelse af to lovgivninger vedrørende national socialsikring ifølge litra b) i nævnte artikel for hver af deres beskæftigelser [37] — at de, der er omfattet af anvendelsen af én lovgivning i medfør af artikel 14c, litra a), for en del af deres beskæftigelse ikke undtages for social sikringslovgivning overhovedet.

57. Jeg mener dog ikke, at fortolkningen af artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, sammenholdt med artikel 14a, stk. 2, i forordningen, kan være grundlæggende forskellig fra fortolkningen i dommen i sagen Hervein m.fl. Ordlyden af artikel 14d, stk. 1, i fortolkningen er nærmere bestemt tilstrækkelig klar til, at det må formodes, at fællesskabslovgiveren ikke har ønsket at give medlemsstaterne mulighed for bilateralt at

36 — Præmis 60 (min fremhævelse).

37 — Denne præcisering fremgår af Piatkowski-dommen, præmis 27-29. Når forordning nr. 1408/71 forbyder pålæggelse af betaling af dobbelt bidrag af en og samme indkomst, er den forsikrede person i de i forordningens bilag VII omhandlede tilfælde omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har lønnet beskæftigelse for så vidt angår denne beskæftigelse, og af lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende har selvstændig beskæftigelse for så vidt angår selvstændig beskæftigelse.

nå til enighed om, at en arbejdstager, som udøver selvstændig beskæftigelse på deres respektive område, undlader at lade en del af sin beskæftigelse være omfattet af en lovgivning om social sikring.

58. Man må imidlertid fastslå, at dette ikke er tilfældet i hovedsagen. Den Franske Republiks afkald på at opkræve CSG og CRDS af Philippe Derouins indtægter fra selvstændig beskæftigelse oppebåret i Det Forenede Kongerige medfører ikke en fuldstændig fritagelse for sociale bidrag i Frankrig af den nævnte beskæftigelse og dermed manglende anvendelse af *enhver* socialsikringslovgivning på denne beskæftigelse, eftersom Philippe Derouin, som det er anført i punkt 53 i dette forslag til afgørelse, fortsat betaler bl.a. familieydelser i overensstemmelse med den franske lovgivning om social sikring af alle sine indtægter, der hidrører fra selvstændig virksomhed i de to medlemsstater.

59. Ved at undergive selvstændige erhvervsdrivende, som udøver selvstændig virksomhed i flere medlemsstater, én socialsikringslovgivning for alle deres indtægter, tilsigter artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, sammenholdt med artikel 14a, stk. 2, i samme forordning, også at sikre ligebehandling af alle arbejdstagere, der er beskæftiget på en medlemsstats område, samt ikke at stille arbejdstagere ringere, når de udnytter deres ret til fri bevægelighed [38].

60. Jeg bemærker imidlertid desuden, at forpligtelsen til at beregne bidrag, der henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, på grundlag af alle indtægterne fra selvstændig virksomhed, der er erhvervet af en arbejdstager, som er omfattet af den i artikel 14a, stk. 2, i forordningen omhandlede situation, er blevet fastslået som værende i overensstemmelse med artikel 43 EF [39].

61. Philippe Derouin og den franske regering hævder imidlertid i det væsentlige, at forordning nr. 1408/71 ikke er til hinder for, at en medlemsstat, hvis lovgivning er fastlagt i overensstemmelse med forordningen i medfør af de i national lovgivning ved overenskomst indførte forpligtelser på skatteområdet, giver den arbejdstager, der har udnyttet sin ret til fri bevægelighed, en mere fordelagtig behandling end den, som udøver hele sin selvstændige virksomhed i denne medlemsstat.

62. For det første, og uden at ville modsige påstanden om, at Philippe Derouin profiterer

38 — Jf. i denne retning Allard-dommen, præmis 31.

39 — Samme dom, præmis 28-32 og punkt 2 i domskonklusionen.

af en fordelagtigere behandling i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsten (i det mindste med hensyn til rådighed af nettoindkomst fra udøvelsen af hans selvstændige virksomhed) end en selvstændig erhvervsdrivende, som udelukkende udøver tilsvarende virksomhed i Frankrig, forekommer denne opfattelse mig overbevisende. Den støder imidlertid mod flere hindringer, som der vil blive nærmere redegjort for i de følgende punkter.

C — Om hindringerne for anvendelse af en ved overenskomst indgået fritagelse for forpligtelsen i artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71

63. Som Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen med føje har anført, fremgår det af fast retspraksis, at medlemsstaterne under udøvelsen af deres kompetence, bl.a. vedrørende direkte beskatning, skal overholde fællesskabsretten [40]. Som anført i punkt 27 i nærværende forslag til afgørelse har medlemsstaterne, når der ikke på fællesskabsplan er truffet foranstaltninger til at fastsætte ensartede eller harmoniserede regler, bevaret kompetencen til at fastlægge kriterierne for indkomstbeskatning med henblik på, eventuelt ved indgåelse af overenskomster, at undgå dobbeltbeskatning. Som jeg tidligere har anført [41], har Domstolen i sin nuværende praksis foretaget en sondring mellem på den ene side fordelingen af beskatningskompetencen mellem medlemsstaterne og på den anden side medlemsstaternes udøvelse af beskatningskompetencen, også når der er foretaget en forudgående bilateral eller unilateral fordeling af deres beskatningskompetence, hvor medlemsstaterne er forpligtet til at overholde fællesskabsreglerne [42].

64. Det er således ubestridt, at Den Franske Republik under udøvelsen af sin beskatningskompetence eller som i dette tilfælde, hvor den franske regering har valgt at give afkald på at opkræve CSG og CRDS af Philippe Derouins erhvervsmæssige indtægter af britisk oprindelse i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsten, skal overholde fællesskabsretten.

65. Philippe Derouin og den franske regering er af den opfattelse, at begrebet »lovgivning, der fastlægges« i artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 henviser til den kompetente

40 — Jf. bl.a. dom af 14.2.1995, sag C-279/93, Schumacker, Sml. I, s. 225, præmis 21, af 16.7.1998, sag C-264/96, ICI, Sml. I, s. 4695, præmis 19, af 6.6.2000, sag C-35/98, Verkooijen, Sml. I, s. 4071, præmis 32, og af 15.1.2002, sag C-55/00, Gottardo, Sml. I, s. 413, præmis 32.

41 — Punkt 84 i mit forslag til afgørelse i sagen Columbus Container Services.

42 — Jf. bl.a. dom af 12.12.2002, sag C-385/00, De Groot, Sml. I, s. 11819, præmis 93 og 94, og af 3.10.2006, sag C-290/04, FKP Scorpio Konzertproduktionen, Sml. I, s. 9461, præmis 55.

medlemsstats samlede lovgivning, herunder i givet fald og i dette tilfælde til den i fransk lovgivning indførte dobbeltbeskatningsoverenskomst. Følgelig anvender Den Franske Republik blot sin egen lovgivning i overensstemmelse med mekanismen til løsning af konflikter inden for socialsikringslovgivningen, der er fastsat i de relevante bestemmelser i forordning nr. 1408/71.

66. Denne opfattelse forekommer ikke overbevisende, idet der herved bortses fra, at forordning nr. 1408/71 alene udpeger lovgivningen *om social sikring*, der anvendes på arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende inden for Det Europæiske Fællesskab, som befinder sig i en given grænseoverskridende situation og altså ikke omhandler hele den nationale lovgivning som f.eks. arbejds- eller skattelovgivning. I henhold til artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, og som Urssaf har anført, skal den fastlagte socialsikringslovgivning, der gennemfører denne bestemmelse, fastsætte beregningsgrundlaget for bidrag, der henhører under forordningens anvendelsesområde, af de samlede selvstændige erhvervsindtægter for en selvstændig erhvervsdrivende, der befinder sig i en af denne forordnings artikel 14a, stk. 2, omhandlet situation.

67. Selv om man tilslutter sig den opfattelse, i øvrigt med rette forfægtet af Kommissionen, hvorefter de pågældende bestemmelser i dobbeltbeskatningsoverenskomsten henhører under det saglige anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71, følger det ikke heraf, at disse bestemmelser indgår i det i forordningens artikel 14d, stk. 1, omhandlede begreb »lovgivning, der fastlægges«.

68. Ifølge artikel 1, litra j), i forordning nr. 1408/71, som definerer, hvad der forstås ved udtrykket »lovgivning« i denne forordning, betegner dette udtryk »for enhver medlemsstats vedkommende bestående eller fremtidig lovgivning, vedtægtsbestemmelser og alle andre gennemførelsesregler, der vedrører de i artikel 4, stk. 1 og 2, nævnte sociale sikringsgrene eller sikringsordninger eller de i artikel 4, stk. 2a, omhandlede særlige ikke-bidragspligtige ydelser«. Denne definition nævner således ikke internationale sociale sikringsoverenskomster [43] eller bestemmelser i andre internationale overenskomster, som i givet fald kan falde ind under det saglige anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71.

69. Som Urssaf og Kommissionen særdeles korrekt har anført, er overenskomster om social sikring indgået mellem to eller flere medlemsstater og bestemmelserne i

43 — Dom af 2.8.1993, sag C-23/92, Grana-Novoa, Sml. I, s. 4505, præmis 15.

enhver overenskomst, som, uanset den ikke formelt regulerer det sociale sikringsområde, henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, omfattet af specifikke bestemmelser i forordningen, nemlig artikel 6-8.

70. Som bekendt fastsætter artikel 6 i forordning nr. 1408/71 det princip, at forordningen træder i stedet for overenskomster om social sikring, der er afsluttet alene mellem to medlemsstater. Dette princip skal efter min mening udvides til at omfatte bestemmelserne i andre bilaterale overenskomster, som henhører under anvendelsesområdet for denne forordning. En anden fortolkning ville gøre det muligt for medlemsstaterne at undgå det princip, der er knæsat i nævnte artikel 6, ved at tillade dem ved anvendelse af en simpel taksonomisk procedure at udelukke overenskomstmæssige bestemmelser fra denne forordnings anvendelsesområde, som henhører under den.

71. Der er imidlertid flere undtagelser til den principielle erstatning af bilaterale overenskomster mellem medlemsstater med forordning nr. 1408/71, hvoraf jeg kun skal nævne dem, der er relevante for den foreliggende sag.

72. For det første skal jeg påpege, at Domstolen på grundlag af EF-traktatens bestemmelser har begrænset anvendelsen af den strenge regel i artikel 6 i forordning nr. 1408/71 til situationer, hvor de berørte arbejdstagere ikke kan gøre krav på en velerhvervet rettighed til anvendelse af gunstigere bestemmelser fastsat i en overenskomst mellem to medlemsstater, der er indgået før forordningens ikrafttræden eller før en af de berørte medlemsstaters tiltrædelse af Fællesskaberne, og når de pågældende arbejdstagere har udøvet deres ret til fri bevægelighed på et eller flere af disse tidspunkter [44].

73. Princippet i artikel 6 i forordning nr. 1408/71 forbliver derimod gældende og i overensstemmelse med bestemmelserne i EF-traktaten, når arbejdstagerne har udøvet deres ret til fri bevægelighed efter forordningens ikrafttrædelse, dvs. på et tidspunkt, hvor den bilaterale overenskomst om social sikring allerede er blevet erstattet af forordningen, også når anvendelsen af den pågældende overenskomst ville have været gunstigere for de forsikrede [45].

74. I henhold til denne dikotomi, som efter min opfattelse ikke kan drages i tvivl, kan Philippe Derouin ikke påberåbe sig

44 — Jf. bl.a. dom af 7.2.1991, sag C-227/89, Rönfeldt, Sml. I, s. 323, præmis 27-29, af 5.2.2002, sag C-277/99, Kaske, Sml. I, s. 1261, præmis 27 og 28, og af 24.9.2002, sag C-471/99, Martínez Domínguez m.fl., Sml. I, s. 7835, præmis 28-30.

45 — Dom af 9.11.1995, sag C-475/93, Thévenon, Sml. I, s. 3813, præmis 26 og 28. I denne sag var den pågældende bilaterale overenskomst indgået i 1950. Jf. ligeledes dom af 9.10.1997, forenede sager C-31/96 — C-33/96, Naranjo Arjona m.fl., Sml. I, s. 5501, præmis 26, og af 17.12.1998, sag C-153/97, Grajera Rodríguez, Sml. I, s. 8645, præmis 28. Jeg skal præcisere, at hele denne retspraksis i det væsentlige er gentaget i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 883/2004.

bestemmelserne i dobbeltbeskatningsoverenskomsten, som henhører under forordning nr. 1408/71's anvendelsesområde, for så vidt som det er ubestridt, at han har udøvet sin ret til etableringsfrihed efter forordningens ikrafttræden, hvilket — som præciseret under retsmødet — bekræftes af, at de bidrag, som Urssaf i hovedsagen har krævet, at han betaler, vedrører forskellige perioder mellem 2000 og 2005.

75. Som Kommissionens befuldmægtigede fremførte under retsmødet, kan den foreliggende sag indebære anvendelse af artikel 8 i forordning nr. 1408/71, hvis stk. 1 ved undtagelse fra artikel 6 anerkender, at to eller flere medlemsstater kan afslutte »overenskomster med hinanden på grundlag af denne forordnings principper og grundtanker« [46].

76. Selv om artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 kun vedrører »nye« overenskomster, dvs. overenskomster, der er afsluttet efter forordningens ikrafttræden [47], forekommer det mig ikke urimeligt at udvide fordelen ved denne mulighed, der er givet medlemsstaterne, til internationale overenskomster, der selv om de er afsluttet på et andet område end social sikring og før forordningens ikrafttræden, indeholder bestemmelser, hvis nyhed og/eller ændringer, der er tilføjet inden for rammerne af overenskomstmæssige forbindelser mellem medlemsstaterne, indebærer, at disse bestemmelser henhører under anvendelsesområdet for samme forordning. Disse bestemmelser bør dog altid — som Kommissionen har anført under retsmødet — være baseret på forordning nr. 1408/71's principper og grundtanker. De skal ligeledes overholde de formelle krav, der er fastsat i forordningens artikel 8, stk. 2, og som pålægger de kontraherende medlemsstater en forpligtelse til at afgive meddelelse om de berørte overenskomster, i overensstemmelse med artikel 97, stk. 1, i samme forordning [48].

77. Det er imidlertid utvivlsomt, at bestemmelserne i dobbeltbeskatningsoverenskomsten, som henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, ikke har været genstand for en sådan meddelelse, heller ikke efter afsigelsen af dommene i sagerne Kommissionen mod Frankrig, hvori Domstolen fastslog, at CSG og CRDS henhørte under anvendelsesområdet for denne forordning, trods den skattemæssige karakter, som den franske lovgivning tilkender dem.

46 — Det bemærkes, at forordning nr. 883/2004 gentager denne undtagelse i artikel 8, stk. 2.

47 — Grana-Novoa-dommen, præmis 22, og dom af 28.4.1994, sag C-305/92, Hoorn, Sml. I, s. 1525, præmis 19.

48 — Det bemærkes, at en sådan forpligtelse til meddelelse også findes i artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 883/2004.

78. Forordning nr. 1408/71 er således tilsyneladende til hinder for, at Den Franske Republik i medfør af bestemmelserne i dobbeltbeskatningsoverenskomsten, som henhører under forordningens anvendelsesområde, giver afkald på — som undtagelse til bestemmelserne i forordningens artikel 14d, stk. 1 — at fastsætte beregningsgrundlaget for CSG og CRDS af den andel af Philippe Derouins indtægter, der oppebæres fra hans selvstændige virksomhed i Det Forenede Kongerige.

79. En sådan løsning indebærer efter min opfattelse ikke, at den medlemsstat, hvis lovgivning er fastlagt i overensstemmelse med forordning nr. 1408/71, risikerer at tilsidesætte EF-traktatens bestemmelser med den begrundelse, at de nationale foranstaltninger, som gennemfører forpligtelsen i forordningens artikel 14d, stk. 1, ville udgøre en hindring for udøvelsen af en af de bevægelsesfriheder, der er fastsat i denne traktat.

80. Som Domstolen har fastslået, giver EF-traktaten ikke en arbejdstager nogen garanti for, at en udvidelse af hans beskæftigelse til at omfatte mere end én medlemsstat har neutrale virkninger med hensyn til social sikring. På grund af forskellene i medlemsstaternes lovgivninger om social sikring kan en sådan udvidelse alt efter omstændighederne være mere eller mindre fordelagtig eller ufordelagtig for arbejdstageren. Selv om en sådan lovgivnings anvendelse er mindre fordelagtig, er en national socialsikringslovgivning ikke i strid med bestemmelserne i artikel 39 EF og 43 EF, såfremt a) den ikke stiller den berørte arbejdstager ringere i forhold til dem, der udøver hele deres beskæftigelse i den medlemsstat, hvor denne lovgivning finder anvendelse, eller i forhold til dem, der allerede tidligere var omfattet af den i vedkommende stat, og b) såfremt den ikke blot indebærer, at den pågældende indbetaler sociale bidrag, som ikke kommer ham til gode [49].

81. Ved i den foreliggende sag at gennemføre forpligtelsen i artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 vedrørende hele Philippe Derouins indkomst vil de kompetente franske myndigheder ikke stille ham ringere end selvstændige erhvervsdrivende, som udøver hele deres selvstændige virksomhed på det franske område, og som er undergivet opkrævninger, der henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, af hele deres erhvervsmæssige indtægt fra denne beskæftigelse. Kravet om, at Philippe Derouin betaler CSG og CRDS af den del af sine indtægter, der er af britisk oprindelse, medfører ikke blot, at han skal betale disse bidrag, uden at de kommer ham til gode. Selv om betalingen af disse to bidrag ikke giver ret til *direkte* og identificerbare sociale ydelser [50], forholder det sig ikke desto mindre således, at i henhold til solidaritetsprincippet, som disse

49 — Jf. i denne retning dommen i sagen Hervein m.fl., præmis 51, og Piatkowski-dommen, præmis 34.

50 — Dommen i sagen Kommissionen mod Frankrig (sag C-34/98, præmis 39), og i sagen Kommissionen mod Frankrig (C-169/98, præmis 37).

opkrævninger er baseret på, dækker CSG og CRDS begge henholdsvis behovene for finansiering og den franske socialsikrings gæld, som sandsynligvis ellers skulle kompenseres ved forhøjelse af socialsikringsbidragene eller ved en reduktion eller begrænsning af udbetalingen af sociale sikringsydelser [51].

82. Hvis man godtog en anden løsning end den, jeg har fremsat i punkt 78 i nærværende forslag til afgørelse, vil dette efter min mening i en situation som i hovedsagen indebære en reel risiko for en breche i ligebehandlingen i henhold til artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 »for så vidt angår anvendelse af den lovgivning [om social sikring], der fastlægges«, af alle de selvstændige erhvervsdrivende, som er beskæftiget på den pågældende medlemsstats område. Ud over de undtagelser, der udtrykkeligt er fastsat i forordning nr. 1408/71, er en sådan breche ikke tilsigtet af fællesskabslovgiver. Som præciseret i nærværende forslag til afgørelse i punkt 79-81, er den tilsyneladende heller ikke påkrævet i henhold til artikel 43 EF.

83. At anerkende en sådan undtagelse ville indebære, at fortolkningen af artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 gøres afhængig af de konkrete sager, der forelægges Domstolen, ved at forpligte denne til at fastlægge betingelserne for anvendelse af denne undtagelse og i givet fald til at præcisere disse betingelser i takt med de sager, der forelægges den.

84. Ud over de ovenfor anførte retlige hindringer forekommer det mig ikke hensigtsmæssigt at gå i en sådan retning.

85. Såfremt Domstolen imidlertid beslutter sig til ikke at følge den opfattelse, jeg har udviklet i dette forslag til afgørelse, er det efter min mening nødvendigt at begrænse rækkevidden af en overenskomstmæssig undtagelse til forpligtelsen i artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, til de situationer, hvor forordningens principper og grundtanker ikke er berørt. Der vil således være tale om at godkende en sådan undtagelse, når for det første princippet om anvendelse af én lovgivning er opretholdt, og den nævnte undtagelse for det andet ikke medfører, at personer, som er omfattet af forordningens anvendelsesområde, udelukkes fra den fastlagte lovgivning om social sikring [52], og undtagelsen for det tredje ikke fratager den berørte arbejdstager beskyttelse med hensyn til social sikring [53] eller svækker den beskyttelse, han normalt

51 — Jf. punkt 9 og 26 i generaladvokat La Pergolas forenede forslag til afgørelse i sagerne, der gav anledning til dommene i sagerne Kommissionen mod Frankrig, samt dommen i sagen Kommissionen mod Frankrig (C-169/98, præmis 36).

52 — Jf. dom af 3.5.1990, sag C-2/89, Kits van Heijningen, Sml. I, s. 1755, præmis 20.

53 — Jf. Kits van Heijningen-dommen, præmis 12, dom af 11.6.1998, sag C-275/96, Kuusijärvi, Sml. I, s. 3419, præmis 28, og af 7.7.2005, sag C-227/03, Van Pommeren-Bourgondiën, Sml. I, s. 6101, præmis 34.

ville få i henhold til den fastlagte lovgivning om social sikring. Det vil efter min mening ligeledes være vigtigt af hensyn til retssikkerheden og gennemsigtigheden, at en sådan overenskomstmæssig undtagelse er i overensstemmelse med de formelle betingelser om meddelelse i artikel 8, stk. 2, i forordning nr. 1408/71.

86. Under disse omstændigheder mener jeg, at artikel 14d, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 skal fortolkes således, at beregningsgrundlaget for bidrag, såsom CSG og CRDS opkrævet af erhvervsindtægter og indkomstsurrogater, som er omfattet af forordningens anvendelsesområde, skal beregnes ved i erhvervsindtægter fra en selvstændig erhvervsdrivendes beskæftigelse at medtage de indtægter, der er erhvervet på en anden medlemsstats område end den, hvor lovgivningen om social sikring finder anvendelse, også når de berørte medlemsstater, i det aktuelle tilfælde Den Franske Republik og Det Forenede Kongerige, er bundet af bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst vedrørende indkomstbeskatning, uden at betingelserne i artikel 8 i forordning nr. 1408/71 er opfyldt.

VI — Forslag til afgørelse

87. På baggrund af det anførte foreslår jeg Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål fra Tribunal des affaires sociales de Paris således:

»Artikel 14d, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1606/98 af 29. juni 1998 skal fortolkes således, at

beregningsgrundlaget for bidrag, såsom det franske generelle socialsikringsbidrag og bidraget til dækning af underskuddet på de sociale sikringsordninger, der opkræves af de erhvervsindtægter og indkomstsurrogater, som er omfattet af forordningens anvendelsesområde, skal beregnes ved i en selvstændig erhvervsdrivendes erhvervsindtægter fra selvstændig beskæftigelse at medtage de indtægter, der erhverves på en anden medlemsstats område end den medlemsstat, hvis lovgivning om social sikring finder anvendelse, også når de berørte medlemsstater er bundet af bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst om indkomstbeskatning, såsom bestemmelserne i overenskomsten af 22. maj 1968 om undgåelse af dobbeltbeskatning og forhindring af skatteunddragelse for så vidt angår indkomstskat, som er indgået mellem Den Franske Republik og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, uden at betingelserne i artikel 8 i forordning nr. 1408/71 er opfyldt.«